

Europapolitisk samarbeid

orientering for
internasjonalt fagpolitisk utvalg
v/leder Gunn Marit Helgesen

28. januar 2016

Hvorfor deltar vi i europeisk samarbeid?

- Påvirkning av egne rammebetingelser og muligheter - delta i og bidra til debatten. Vi har noe å tilføre og vi har noe å lære
- Utnytte europeiske relasjoner i næringsutvikling og tjenesteproduksjon - skape merverdi for innbyggere, næringsliv og samfunnet for øvrig.

EØS avtalen som rammeverk

- Norsk kommunesektor er sterkt og økende grad berørt av EU gjennom EØS-avtalen
- Regelverk med opphav i EU - og som er gjennomført i norsk rett – stiller omfattende krav til kommuner og fylkeskommuner
- EØS-avtalen gir muligheter – for eksempel gjennom program og prosjekt

Merverdi ved europeisk samarbeid

- Økt kontaktflate mellom ulike land og folk for spredning av kunnskap og mellom-følkelig forståelse, overføring og tilførsel av kompetanse mv.
- Flere kanaler med adgang til viktige europeiske beslutningstakere
- Adgang til ulike europeiske program for utvikling og samarbeid, samt utforming og gjennomføring av konkrete samarbeidstiltak
- Konkret supplement til nasjonale tiltak for å nå felles mål

Østlandssamarbeidets europapolitisk strategi 2013 - 2017

Visjon og mål for det europapolitiske arbeidet gjennom Østlandssamarbeidet

De åtte fylkeskommunene ønsker i fellesskap være aktive bidragsytere til **et solidarisk, bærekraftig og trygt Europa.**

Målsettinger

- *Økt regional medvirkning og innflytelse i europapolitikken*
- *Økt deltakelse i utviklingsprogram og -prosjekter som er til nytte for regional utvikling på Østlandet.*

Strategier for arbeidet

- a) Gjennom politikkovervåkning og påvirkning innenfor viktige områder av betydning for fylkeskommunene
 - 1) Aktiv deltakelse i europeiske regionale organisasjoner
 - 2) Samarbeid med regioner i Europa og via nettverk og arenaer
 - 3) Samarbeid politisk og administrativt med nasjonale myndigheter
- b) Gjennom å trekke unge mennesker aktivt med i det europapolitiske arbeidet
- c) gjennom samarbeid, arbeidsdeling, informasjon og kompetanseutvikling
- d) Gjennom informasjon, veiledning, koordinering og nettverkssamarbeid bidra til økt prosjektdeltakelse og bedre utnyttelse av finansieringsordninger

Tema for samarbeid

- Transport og infrastruktur
- Energi, klima og miljø
- Maritim politikk
- Kultur
- Utdanning, innovasjon og næringsutvikling
- Ungdomsmedvirkning

Verktøy for Europapolitisk samarbeid

- Nært samarbeid politisk og administrativt med nasjonale myndigheter
- Nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøen
- Bilateralt samarbeid (Land Schleswig-Holstein)
- Deltakelse i europeiske organisasjoner

Hvordan lykkes?

Inkludere og forankre det europapolitiske arbeidet i egen organisasjon – som bidrag/input til god oppgaveløsning

- Følge opp med handlingsplaner – iverksetting/gjennomføring for å nå målene
- Verktøyene en har til rådighet må utnyttes – krever politisk vilje og interesse, **ressurser i form av personer** samt økonomiske midler
- Kompetanse, forankring, ledelse, entusiasme
- Ting tar tid – systematisk arbeid – langsiktig tenkning, men også drivstoff til maskineriet og pådrivere

Arenaer for påvirkning

- Formannskap/sekretariat i europeiske organisasjoner

(erfaringer fra Nordsjøkommisjonen 2004-2012 og BSSSC 2006 – 2008)

- Første visepresident i CPMR
 - Formannskap i Europarådets kommunalkongress (v/Halvdan Skard i KS) Deltakelse i Europarådets arbeid
 - Aktive medlemmer i styrene i AER, BSSSC, CPMR, Nordsjøkommisjonen, Euromontana, AEBR
 - Ledelse av arbeidsgrupper og rapportøransvar
- Vertskap for årskonferanser, generalforsamlinger, styremøter og komitémøter

Viktige tema

- hva står på dagsorden?

- Grønt skifte (Sirkulær økonomi og bio-økonomi, grønn transport, mm)
- Klima og energi (Paris-avtalen og Energiunionen)
- Arbeidsplasser og økonomisk vekst – FoU og innovasjon, investering (grønn og blå vekst)
- Migrasjon
- Ungdomsledighet – utdanning og arbeidsliv
- Urban agenda
- Regionalpolitikken etter 2020

Eksempler på aktiv deltakelse i høringsprosesser

- EUs grønnbok om maritim politikk
- EUs regionalpolitikk etter 2013 (Interreg)
- EUs grønnbok om klima
- EUs Østersjøstrategi
- EUs grønnbok om territoriell samhörighet
- EUs grønnbok om TEN-T (Trans European Network – Transport)
- The CoRs hvitbok om Multilevel Governance

Samarbeid med delstaten Schleswig-Holstein

- Alle de åtte fylkeskommunene har en felles bilateral samarbeidsavtale underskrevet på politisk nivå i Kiel i mai 1998.
- Både Schleswig-Holstein og Østlandssamarbeidet ligger i skjæringspunktet mellom Nordsjøen og Østersjøen og begge parter er aktive i organisasjonene BSSSC og i Nordsjøkommisjonen – bruker samarbeidet i denne sammenheng
- Den norske regjeringens Tysklandsstrategi – et viktig dokument - gjensidig nytte for ØS og for nasjonale myndigheter (vinn-vinn)

Organisering og innsatsområder

Common Commission er det øverste organ i Schleswig-Holstein samarbeidet – med 4 representanter fra hvert land. Avtalen koordineres gjennom ØS sekretariat og Europa avd. i Schleswig-Holstein

Felles handlingsprogram 2015-2016:

- Politisk dialog, samarbeid og koordinering
 - Østersjø- og Nordsjø-samarbeid –inkl. Interreg
 - Energi og klima
 - Transport
- Maritimt samarbeid
- Kultur og turisme – Østlandsutstillingen mv.
- Ungdom og utdanning

Østlandssamarbeidet legger vekt på ungdomsmedvirkning

ØstsamUng er et forum for ungdom fra Oslo kommune og fylkeskommunene på Østlandet

(Representanter fra fylkeselevråd og ungdommens fylkesting/-fylkesråd/-bystyre)

Mål og funksjon

- ØstsamUng er en arena for læring, erfaringsutveksling, nettverksbygging og internasjonal deltakelse. Nettverket startet i 2005.
- Forum for samordnet internasjonal ungdomsdeltakelse i BSSSC og AERs ungdomsaktiviteter – inkl. forberedelse og etterarbeid
- Forum for diskusjon av internasjonale (og nasjonale) tema
- Årlig dialogmøte med kontaktutvalget og mulighet til å ta opp saker og møte de fagpolitiske utvalgene til dialog